

Етерія

- Щоденні молитви зранку:
  - До співу півнів молитва монахів і дівиць
    - а) пісні – псалми – антифони
    - б) після кожної пісні молитва священика
  - На світанку молитва для вірних (= утреня):
    - а) ранкові псалми
    - б) вхід єпископа в церкву за перегородку печери Гробу Господнього (= святилище)
    - в) молитва за окремих вірних (= ектенія)
    - г) благословення оглашених
    - д) благословення вірних
    - е) відпуст з особистим благословенням кожного

- Малі часи:

- *Третій час лише в час великого посту*
- Шостий час (структура = утрені)
- Дев'ятий час (структура = утрені)

Етерія

- Десятий час (= вечірня):
- а) Запалення світла вірними від світильника в Гробі господньому
- б) спів вечірніх псалмів і антифонів (довша псалмодія)
- в) вхід єпископа на катедру (? посередині храму)
- г) спів пісень і антифонів (3?)
- д) вхід єпископа в печеру Гробу
- е) молитва за окремих вірних (= ектенія)
- є) благословення оглашених (главоприклонна)
- ж) благословення вірних (главоприклонна)
- з) відпуст з особистим благословенням кожного
- и) похід до хреста з співом
- і) благословення оглашених
- ї) благословення вірних
- к) відпуст з особистим благословенням кожного
- л) похід за хрест
- м) благословення оглашених
- н) благословення вірних
- о) відпуст з особистим благословенням кожного

Етерія

- Недільна утрєня:
- а) перед співом півня псалмодія
- б) після кожного псалма молитва священика
- в) вхід єпископа в печеру Гробу
- г) три псалми з молитвами священика
- д) внесення кадила в Гріб Господній
- е) молитва за окремих вірних (= ектенія)
- є) читання воскресного Євангелія
- ж) похід до хреста з співом
  - з) благословення оглашених
  - и) благословення вірних
  - і) відпуст з особистим благословенням кожного
- До світанку молитва монахів і дівиць
  - а) пісні – псалми – антифони
  - б) після кожної пісні молитва священика
- Від світанку до четвертого часу катихитична літургія де кожен з клириків може говорити проповіді.

Порівняльна таблиця єрусалимської та константинопільської вечірні і утрени

<i>Вечірня за Етерією</i>	<i>Вечірня святої Софії</i>	<i>Воскресне чування за Етерією = утренья</i>	<i>Утренья святої Софії</i>
<i>У церкві Воскресіння</i>	<i>В нартексі</i>	<i>Перед ц. Воскресіння</i>	<i>В нартексі</i>
Запалення світла/ вечірні псалми (довша псалмодія)	а) Вступний Пс 85 б) 6 змінних антифонів в) Пс 140	Піснеспіви та антифони	а) Вступні Псс. 3,62,133 б) 6 змінних антифонів (в неділю Пс. 118)
<i>Вхід єпископа на середину церкви</i>	<i>Вхід в наву святої Софії</i>	<i>Вхід єпископа в печеру, а вірних в наву церкви</i>	<i>Вхід в наву святої Софії</i>
Піснеспіви і антифони (звичайна псалмодія)	а) прокімен б) сугуба ектенія с) 3 малих антифони: - Пс. 114 - Пс. 115 - Пс. 116	3 псалми	(в неділі і свята Дан. 3, 57дд.) а) Пс. 50 з змінними тропарями б) Псс. 148 – 150 в) Велике славословя д) Трисвяте
<i>Вхід у печеру Гробу Господнього</i>	<i>Вхід клиру у святилище</i>	<i>Вхід з кадилом у печеру Гробу Господнього</i>	<i>Вхід клиру у святилище</i>
Прошення (за катехуменів і вірних)	(у свята 3 читання СЗ) Прошення (за катехуменів і вірних)	а) читання Євангелія б) процесія до хреста в) благословення вірних	(в неділю: читання євангелія) Сугуба ектенія Прошення (як на вечірні)
Відпуст	Відпуст	Відпуст	Відпуст

Малі часи константинопільської традиції

- *Третій час*
- Благословенне Царство Отця, і Сина, і Святого Духа нині і повсякчас, і на віки віків.
- *Хор:* Амінь.
- Господу помолімся!
- *Хор:* Господи помилуй!
- *Молитва 1-го антифону:* Боже, що сподобив нас і в час цей прийти, в який Ти Духа Твого Святого злив на святих Твоїх апостолів у видінні вогняних язиків, роздаючи Ним дарування і благодать Свою. Сам і нині Владико, якому все покланяється, подай і нам те ж благословення, щоб і ми псалмами, співами і піснями духовними вмилюючи Тебе - благоутробного Владика, отримали вічні Твої блага. Бо благословилося і прославилось пречесне Ім'я Твоє Отця через Сина в Святому Дусі нині і повсякчас і на віки віків.
- *Хор:* Амінь! Антифон 1 (The Kingdom of God)
- Господу помолімся!
- *Хор:* Господи помилуй!
- *Молитва 2-го антифону:* Боже, Боже наш, що благодаттю Святого Твого Духа в третій час сповнив святих і славних Твоїх апостолів, обмиє всяку скверну і страть з наших думок, щоб приходячи в чистій совісті до Твого страшного Імені ми прийняли обіцяні нам блага. Щедротами єдиородного Твого Сина з Яким Ти благословенний з Пресвятим Твоїм Духом нині і присно, і на віки віків.
- *Хор:* Амінь. Антифон 2 (Veni Creator)
- Господу помолімся!
- *Хор:* Господи помилуй!
- *Молитва 3-го антифону:* Боже, що створив надприродні сили для Твого славослов'я і захотів, щоб і люди, згідно з їх можливостями, приносили Тобі мольби за свої прогрішення та дякували Тобі за дарування, котрі Ти сотворив і твориш для них, прийми і в цей час мольби, що їх Тобі приносимо, і подай нам все потрібне для спасіння. Бо Твоє є царство, і сила, і слава Отця, і Сина, і Святого Духа нині і повсякчас, і на віки віків.
- *Хор:* Амінь. Антифон 3 (Confitemini Domino)

Малі часи у константинопільській традиції

- *Прокімен:* Ти, Господи, охорониш нас і збережеш нас від роду цього і повік.
- Господу помолімся!
- *Хор:* Господи помилуй!
- *Молитва відпусту:* Боже, що образу Твого вдостоїв нас і вложив в нас свобідну волю, визволь нас від всякої скорби, що над нами панує, зберігаючи нас в вірі і правді по всі дні життя нашого, поступаючи завжди в заповідях Твоїх. Бо Твоя держава і Твоє є Царство і сила, і слава Отця, і Сина, і Святого Духа завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.
- *Хор:* Амінь.
- Мир всім!
- *Хор:* І духові твоєму!
- Голови ваші перед Господом схиліть.
- *Хор:* Тобі, Господи.
- Господу помолімся!
- *Хор:* Господи помилуй!
- *Молитва на поклонення голови:* Прихили, Господи вухо Твоє і вислухай молитву нашу, і всіх, що Тобі голови свої схилили, благослови, охорони і освяти. Благодаттю і щедротами і чоловіколюб'ям єдиородного Твого Сина, що з Ним благословенний Ти з Пресвятим, і благим, і животворящим Твоїм Духом нині і повсякчас, і на віки віків.
- *Хор:* Амінь.
- В мирі вийдім!
- *Хор:* В імені Господнім.